

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

آئین نامه چاپ پایان نامه دانشجویان دانشکده صدا و سیما

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه تحصیلی دانشجویان دانشکده صدا و سیما، مبین بخشی از فعالیت های علمی - پژوهشی دانشکده است. بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشکده دانش آموختگان این دانشکده نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند :

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه خود مراتب را قبلاً به طور کتبی به معاونت پژوهشی دانشکده اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند :

"کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده اعظم السادات دلبری در رشته تهیه کنندگی رادیو است که در سال ۱۳۹۰ در گروه رادیو دانشکده صدا و سیما به راهنمایی جناب آقای دکتر محمد کمالی و مشاوره دکتر سید محسن بنی هاشمی دفاع گردیده است.

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشکده، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به معاونت پژوهشی دانشکده اهدا کند. دانشکده می تواند مازاد نیاز خود را در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشکده صدا و سیما تادیه کند.

دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت دانشکده می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشکده حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب اعظم السادات دلبری دانشجوی رشته تهیه کنندگی رادیو مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

تاریخ و امضاء:

نام و نام خانوادگی اعظم السادات دلبری

باسمه تعالی

اینجانب اعظم السادات دلبری به شماره دانشجویی ۸۵۲۲۵۱۱۱ دانشجوی رشته تهیه کنندگی رادیو مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد تایید می کنم کلیه نتایج این پایان نامه حاصل کار این جانب و بدون هر گونه دخل و تصرف است و موارد نسخه برداری شده از آثار دیگران را با ذکر کامل مشخصات منبع، ذکر کرده ام. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشکده صداوسیما مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مولفان و مصنفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی ، ضوابط و مقررات آموزشی ، پژوهشی و انضباطی ..) با بنده رفتار خواهد شد و حق هر گونه اعتراض در خصوص احقاق حقوق مکتسب و تشخیص و تعیین تخلف و مجازات را از خویش سلب می کنم. (در ضمن مسئولیت هر گونه پاسخگویی به اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی مراجع ذی صلاح اعم از اداری و قضایی) به عهده این جانب خواهد بود و هیچ گونه مسئولیتی در این خصوص بر عهده دانشکده نخواهد بود.

نام و نام خانوادگی : اعظم السادات دلبری

امضاء و تاریخ:

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته رادیو گرایش تهیه‌کنندگی

ارائه الگوهای مطلوب برنامه سازی رادیویی برای سالمندان

دانشجو:

اعظم سادات دلبری

استاد راهنما:

دکتر محمد کمالی

استاد مشاور:

دکتر سید محسن بنی هاشمی

پاییز ۱۳۹۰

تقدیم به:

همسر بزرگوالم که با صبر و بردباری بسیارش مرا در این راه نه چندان سهل با تمام توان یاری داد و پسر عزیزم که همواره باعث دلگرمی و نشاط زندگیم است.

تشکر و قدردانی

بر خود لازم می‌دانم که از زحمات بی‌شائبه استاد گرامیم جناب آقای دکتر کمالی که با صبر و حوصله زیاد مرا در تمام مراحل انجام این پژوهش راهنمایی کردند تشکر و قدردانی نمایم همچنین از جناب آقای دکتر بنی‌هاشمی که متحمل زحمات بسیاری در مشاوره این اثر شدند سپاسگزاری می‌کنم.

چکیده

تحقیق حاضر با هدف ارائه الگوهای مطلوب برنامه سازی رادیویی برای سالمندان به روش کیفی و با تکنیک مصاحبه عمیق انجام شده است. در این پژوهش نظرات و دیدگاههای ۱۰ نفر از سالمندان و ۱۰ نفر از کارشناسان(برنامه ساز، روانشناس و استاد دانشگاه) در زمینه لزوم ایجاد رادیوی مخصوص سالمندان و چگونگی تولید برنامه ویژه سالمندان مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است. مهمترین نتایج به دست آمده حاکی از این است که اغلب مشارکت کنندگان لزومی برای ایجاد یک رادیوی جداگانه برای سالمندان ندیده‌اند و بیشتر تاکید کرده‌اند که بهتر است رادیو به تهیه و تولید برنامه‌های مخصوص سالمندان در قالب ترکیبی و با استفاده از افکت‌های زیبا و خاطره‌انگیز پردازد. ضمن اینکه بهتر است این گونه برنامه‌ها رویکرد طنز داشته باشند و از متون ساده و دلنشین بهره ببرند. همچنین بهتر است در این برنامه‌ها ضمن پرداختن به مسائل ویژه سالمندان رویکرد غالب ارائه امید به زندگی بوده و زیاد حزن انگیز نباشد.

کلمات کلیدی: الگو ، مطلوب ، برنامه‌سازی ، رادیوی تخصصی، سالمند

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	۱-۱- مقدمه
۳	۱-۲- طرح مسأله
۴	۱-۳- ضرورت و اهمیت تحقیق
۶	۱-۴- اهداف تحقیق
۷	۱-۵- سوالهای تحقیق
۸	۱-۶- فرضیات تحقیق
۸	۱-۷- تعریف مفاهیم تحقیق
۱۱	۲-۱- پیشینه تحقیق
۱۵	۲-۲- مسائل مربوط به سالمندی
۱۷	۲-۳- مبانی نظری تحقیق
۱۷	۲-۳-۱- رویکردهای عمده در تأثیرات رسانه
۲۲	۲-۳-۲- نظریات مربوط به کارکرد رسانه
۳۸	۲-۴- چارچوب نظری تحقیق
۳۹	۳-۱- روش تحقیق
۳۹	۳-۲- جامعه آماری
۳۹	۳-۳- محاسبه حجم نمونه

۴۰ ۳-۴- روش نمونه گیری
۴۰ ۳-۵- روش و ابزار گردآوری اطلاعات
۴۰ ۳-۶- اعتبار و پایایی تحقیق
۴۰ ۳-۷- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۴۲ ۴-۱- مقدمه
۴۲ ۴-۲- یافته های تحقیق
۴۵ ۴-۳- مضمون ها و زیر مضمون های حاصل از پژوهش
۴۷ ۴-۱-۱- حیطه ویژگی های برنامه
۶۵ ۴-۱-۲- حیطه ویژگی های برنامه سازان
۷۱ ۴-۱-۳- حیطه ویژگی های گویندگان
۷۶ ۴-۱-۴- حیطه ویژگی های برنامه های سالمندان
۹۰ ۵-۱- مهمترین نتایج تحقیق
۱۰۰ ۵-۲- بحث و نتیجه گیری و الگو
۱۰۲ ۵-۳- پیشنهادات برای تحقیقات آینده
۱۰۲ ۵-۴- نتایج کاربردی تحقیق
۱۰۳ ۵-۵- پیشنهاد تولید یک برنامه
۱۰۴ فهرست منابع

فهرست جداول

۳۳	جدول ۲-۱ انواع ساختارهای رادیویی
۴۴	جدول ۴-۱ مشخصات مشارکت کنندگان
۴۵	جدول ۴-۲ ویژگی های برنامه
۶۵	جدول ۴-۳ ویژگی های برنامه سازان
۷۱	جدول ۴-۴ ویژگی های گویندگان
۷۷	جدول ۴-۵ ویژگی های برنامه های سالمندان

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۴ ویژگی های برنامه ۴۶
- نمودار ۲-۴ ویژگی های برنامه سازان ۶۶
- نمودار ۳-۴ ویژگی های گویندگان ۷۱
- نمودار ۴-۴ ویژگی های برنامه سالمندان ۷۷

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱- مقدمه

بهبود شرایط زندگی و افزایش طول عمر و امید به زندگی پدیده سالمندی را در جوامع به دنبال داشته است (Phillips Kinsella, 2005 &). پدیده افزایش جمعیت سالمندان یکی از مهمترین چالش های اقتصادی، اجتماعی و بهداشتی در قرن بیست و یکم به شمار می رود (Lunenfeld, 2002). رشد جهانی جمعیت سالمندان هم برای ارائه کنندگان خدمات بهداشتی و درمانی وهم برای اعضای خانواده و جامعه ای که سالمندان در آن زندگی می کنند یک چالش مهم محسوب می گردد (Conradie & Marais, 2002). این چالش به موقعیت دموگرافیکی کشور ایران نیز مربوط می شود.

در کشور ما بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال ۱۳۸۵ سالمندان بالای ۶۵ سال حدود ۵/۲ درصد از کل جمعیت را شامل می شدند و پیش بینی می شود تا سال ۱۴۲۹ به ۲۴/۹ درصد برسد که روندی سریعتر از سایر گروه های جمعیتی خواهد داشت^۱. یک تفاوت عمده بین کشورهای توسعه یافته و کشورهای در حال توسعه نظیر ایران وجود دارد، در حالی که دولت و مردم در کشورهای توسعه یافته کاملاً آماده اند تا با چالشی ناشی از شمار فزاینده افراد سالمند مواجه شوند. اغلب کشورهای در حال توسعه حتی از این پدیده و گرفتاری های بهداشتی، اجتماعی و اقتصادی آن آگاه نیستند. (2006, Sheykhi). در اغلب جوامع، سالمندان با بیشترین خطر کاهش تواناییهای جسمی، روانی و شناختی روبرو هستند و با احتمال بیشتری جهت حفظ سلامت، عملکرد و خود کفایی به حمایت های رسمی یا

^۱ - درگاه ملی آمار ایران

غیر رسمی وابسته می گردند (Kagagn,2003). مسائل سالمندان و اتخاذ سیاست‌گذاریهای صحیح در مورد آنها در حال حاضر به یک نگرانی مشترک جهانی تبدیل شده است. به منظور تعیین و انتخاب مناسب‌ترین و بهترین برنامه ریزی و سیاست‌گذاری باید اطلاعاتی کامل، دقیق و صحیح در زمینه مسائل سالمندی در اختیار داشت. ایجاد هر نوع تغییر در ارائه خدمات به سالمندان می‌بایست بر مبنای اطلاعات و آمارهای کامل و صحیح انجام پذیرد که قسمت اعظم این اطلاعات از طریق هدایت پژوهش‌های علمی و کاربردی در زمینه تبعات فردی، اجتماعی و بهداشتی سالمندی به دست خواهند آمد. در همین راستا سازمان بهداشت جهانی حمایت از تحقیقات و آموزش در عرصه سالمندی و مراقبت‌های جامعه را به عنوان یک اصل پایه ای برای استراتژی جدید سالهای ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۵ در نظر گرفته است^۱. علی‌رغم رشد جمعیت سالمندان و تغییرات هرم جمعیتی کشور هنوز بر روی نیازهای سالمندان به عنوان یک گروه آسیب پذیر جامعه تمرکز نشده است. یکی از مهم‌ترین مشکلات که کمتر به آن توجه شده، مسئله احساس تنهایی در سالمندان است که بسیاری از سالمندان در جوامع مختلف آن را تجربه می‌کنند، زیرا به دلیل کاهش تعاملات ناشی از نقصان سلامت جسمی و فوت نزدیکان در معرض خطر انزوا و تنهایی هستند. بسیاری از سالمندان دوران پیری را به عنوان دوران تنهایی توصیف کرده و به عنوان یک تجربه ناخوشایند از آن هراس دارند. شواهد نشان می‌دهد احساس تنهایی پدیده‌ای گسترده و فراگیر است و ۲۵ تا ۵۰ درصد کل جمعیت بالای ۶۵ سال را بر حسب سن و جنس تحت تاثیر قرار می‌دهد.

در آغاز قرن بیستم حتی در ثروتمندترین کشورهای جهان امید به زندگی در بدو تولد از ۵۰ سال بیشتر نبود، اما پیشرفت‌هایی که در زمینه‌های مختلف به ویژه بهبود تغذیه، مهار بیماری‌های عفونی و سالم‌سازی محیط ایجاد شده است، سبب گردیده که انسان طول عمر بیشتری داشته باشد، به طوری که امروزه متوسط سن به بالای شصت، هفتاد رسیده است (رفیعی، ۱۳۸۰).

^۱ - وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

جمعیت سالمندی در ایران از سال ۱۳۳۵ به بعد روندی رو به افزایش داشته است. در سال ۱۳۷۳ و ۷۵ سالمندان بالای ۶۰ سال به ترتیب حدود ۴ و ۶/۶ درصد کل جمعیت را به خود اختصاص داده‌اند که پیش بینی می‌شود تا سال ۱۴۰۰ این تعداد به ۱۰ میلیون نفر افزایش یابد (فرهادی، ۱۳۷۸).

فشارهای ناشی از دگرگونی‌های جسمی، روانی، اجتماعی نقش عمده‌ای در افسردگی سالمندان دارند و نه تنها موجب ناامیدی، زوال روانی - اجتماعی، ناخوشی‌های جسمانی، از دست رفتن منابع اقتصادی و افزایش مدت نگهداری آن‌ها در سرای سالمندان می‌شود، بلکه میزان خودکشی را به میزان قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌دهد (علیخانی، ۱۳۸۱).

سالمندان قشری از جامعه هستند که در دنیای معاصر همگام با پیشرفت‌های عظیم صنعت، علم و تکنولوژی، به عنوان جمعیت رو به رشد با نیازهای ویژه، محسوب می‌شوند و دولت‌ها خود را ملزم می‌دانند که به این قشر بیش از پیش توجه نشان دهند. امروزه در دنیای فوق صنعتی، برای نیازهای این گروه از جمله نیازهایی چون درمان، توانبخشی، تغذیه مناسب، مسکن و اوقات فراغت سرمایه‌گذاری‌های عظیمی صورت می‌گیرد. کشورهای در حال توسعه در ارائه خدمات فوق به این قشر از جامعه با مسائل و مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو هستند و نه تنها پوششی همگانی در ارائه خدمات به این گروه ندارند بلکه اغلب نمی‌توانند به نیازهای اساسی آن‌ها نیز پاسخ مناسبی دهند (حاتمی، ۱۳۷۷).

۲-۱- طرح مسأله

سالمندان تا مدتی نه چندان دور در خانواده ای گسترده زندگی می‌کردند. در این خانواده‌ها، سالمند در کنار فرزندان، نوه‌ها و احتمالاً سایر بستگان در یک محل زندگی می‌کردند و در چنین خانواده‌ای، سالمند، اقتدار، عزت و ارزش خود را در خانواده حفظ می‌کرد. اما در دنیای امروز که خانواده‌های هسته‌ای متشکل از والدین و فرزندان رایج‌ترین شکل خانواده شده است به نظر می‌رسد سالمندان جایگاه خود را از دست داده‌اند و در حالت انزوا و تنهایی بیشتر به سر می‌برند و در نتیجه ارتباط آنان با جامعه کمتر است این امر باعث کاهش استقلال و عزت نفس و در نتیجه اختلالات روانی و کاهش طول عمر می‌شود ناگفته نماند که شرایط اجتماعی و اقتصادی نیز خود عاملی برای شکستن ارزشها و هنجارهای فرهنگی

و معنوی بوده است (قائمی، ۱۳۶۶، ص ۶۰). لذا برنامه ریزی مناسب برای این قشر از جامعه ضروری است، در این شرایط وسایل ارتباط جمعی از جمله رادیو می‌تواند وسیله‌ای مناسب برای پر کردن خلاء تنهایی سالمندان باشد اما با توجه به نقش و کارکردهای وسایل ارتباط جمعی از جمله رادیو در پر کردن اوقات فراغت، آموزش، اطلاع رسانی...، انتظارات و دیدگاههای اقشار مختلف نسبت به این وسیله (رادیو) متفاوت است. بنابراین این سوال مطرح است که با توجه به شرایط جسمی، روحی و روانی سالمندان چه برنامه‌هایی می‌تواند برای آنان مناسب باشد.

به‌طور کلی الگوهای مطلوب برنامه سازی رادیویی برای سالمندان چیست؟ یک برنامه رادیویی از نظر فرم و ساختار چگونه باید باشد که در جذب سالمند موثر بوده، خلاء تنهایی وی را پر نماید که این فرم و ساختار علاوه بر محتوای برنامه شامل صدای گوینده، نوع موسیقی، آرم و... می‌گردد. در این پژوهش قصد بر آن است با توجه به انتظارات سالمندان از رادیو به الگوهای مطلوب برنامه سازی رادیویی دست یابیم.

۳-۱- ضرورت و اهمیت تحقیق

«حتی در کشورهای توسعه یافته نیز، به گروه سالمندان، معمولاً به عنوان یک مشکل و بار اجتماعی نگریسته می‌شود که پاسخگویی به نیازهای طبیعی آنان، یک برنامه هزینه بر است. حال آنکه در یک نگاه توسعه یافته‌تر، سالمندان نیز همچون همه دیگر اقشار سنی جامعه، شهروندانی هستند که هم بهره‌مندی آنان از امکانات مادی معنوی جامعه یک حق طبیعی است و هم خود به عنوان یک منبع و ذخیره تولید و توسعه محسوب می‌شوند. این نگاه به ارزش‌های عقیدتی و عادات و سنن قومی ما ایرانیان نیز نزدیک‌تر است.

بر اساس آخرین آمارها، هم اکنون حدود ده درصد جمعیت کشور را قشر سالمند تشکیل می‌دهد. واقعیت این است که جامعه ما به‌طور کلی فاقد ساختارها، روال‌ها و تمهیدات لازم برای پاسخگویی به نیازهای مختلف همین درصد (یعنی حدود هفت میلیون نفر) است. ظرف بیست سال آینده این درصد از دوبرابر آمار کنونی نیز فراتر خواهد رفت و ظرف سی تا چهل سال آینده، ایران یک جامعه با اکثریت

سالمنند است. چنانچه مدیریت جامعه ما، از هم اکنون به طور جدی در فکر ایجاد ساختارها و روال های لازم برای مدیریت صحیح قشر سالمنند خود نباشد، بدون شک در این زمینه نیز- همان طور که سنت مدیریت در این کشور در حال توسعه است- تنها با امواجی از مشکلات مواجه خواهیم بود که مقابله روزمره و منفعل آن شرایط سختی را هم برای این قشر و هم برای دیگر بخش های جامعه پدیدار می سازد. حال آنکه یک مدیریت برنامه ای، جامع و تدریجی که از هم اکنون پای به صحنه عمل گذارد می تواند این تهدید آینده را به یک فرصت تبدیل کند. اگر جوان شدن جامعه ما، یک پدیده نسبتاً ناگهانی و سیل آسا بود، پیرشدن جامعه کاملاً قابل پیش بینی است و فرصت کافی برای مواجهه با آن وجود دارد مشروط بر آنکه بدانیم چه باید کرد و زمان را بیش از این از دست ندهیم. نکته دیگر اینکه سالمنندان نیازهای متنوعی دارند و پاسخگویی به نیازهای آنان مستلزم فراهم سازی امکانات، روال ها و تمهیدات گوناگون است. هنگامی که صفحات روزنامه ها، برنامه های رادیو تلویزیون، عناوین مجله ها، فیلم های سینمایی، تئاترها و نمایش ها و خلاصه محتوای رسانه های مختلف را مرور کنیم، در می یابیم که سه خلاء اساسی خودنمایی می کند: اول، نبودن رسانه های ویژه سالمنندان، دوم، عدم توجه رسانه های موجود به سالمنندان به عنوان یکی از اولویت های سیاست گذاری خود و سوم، عدم تناسب برنامه ها و اطلاعات تولید شده با نیازهای مختلف جسمی و روحی سالمنندان. این در حالی است که در دنیای امروز ارتباطات و اطلاعات، نمی توان به رسانه هایی با هویت عام و غیر تخصصی اکتفا کرد. باید به ضرورت تخصصی شدن و کار ویژه شدن رسانه ها توجه داشت و تنوع لازم رسانه ای را از این حیث در دستور کار قرار داد. تخصصی شدن رسانه ها گاه از زاویه محتوای ارزیابی می شود و گاه مهمتر، از زاویه مخاطب ارزیابی می شود. رسانه های ویژه مخاطبین سالمنند در زمره رسانه های تخصصی محسوب می شوند همان طور که البته رسانه های ویژه قشر شهروندان جوان نیز همین جنس را دارند. «مدیریت جامعه می بایست برای ایجاد انواع رسانه های ویژه سالمنندان و نیز تبدیل رسانه های موجود به رسانه هایی که سالمنندان را به عنوان یک اولویت در میان مخاطبان خود محسوب می کنند، دست به اقدام بزنند. جامعه ما، هم به دلیل شرایط کنونی که نزدیک به ده میلیون شهروند سالمنند دارد و هم به دلیل آینده نه چندان دوری که با یک قشر اکثریتی سالمنند مواجه است، نیازمند رسانه های متنوع ویژه سالمنندان است. دست کم یک کانال

تلویزیونی و رادیویی ویژه سالمندان، مجلات تخصصی سالمندی، یک روزنامه ویژه سالمندان، صفحات ویژه سالمندان در روزنامه‌ها و بازشدن یک مسیر مستقل از ژانر سینما و تئاتر ویژه سالمندان، از جمله نهادسازی‌ها و ساختارآفرینی‌هایی است که می‌بایست در چارچوب سیاست کلان مدیریتی کشور برای فراهم کردن تمهیدات و روال‌های ضروری اداره گروه بزرگ سالمندان دیده شود.^۱

اما از آنجایی که این پایان نامه درباره الگوهای مطلوب برنامه سازی برای سالمندان در رادیو است لذا موضوع را محدود به رسانه رادیو کرده‌ایم با امید به اینکه این تحقیق بتواند توجه مسئولین و محققین سایر رسانه‌ها را بیش از پیش به این قشر عظیم جامعه معطوف دارد. اما با توجه به توضیحات ذکر شده در خصوص جمعیت سالمندان کشور و نیازهای آنان و با توجه به اینکه در صدای جمهوری اسلامی ایران شبکه تخصصی سالمندان و حتی برنامه‌های ویژه سالمندان با طراحی مطلوب وجود ندارد ضرورت پرداختن به این موضوع احساس می‌شود که الگوهای مطلوب برنامه سازی رادیویی برای سالمندان چگونه باید باشد که بتواند مورد توجه سالمند واقع شده و نیازهای وی را پاسخ گوید و با توجه به نقش و کارکردهای ارتباط جمعی (رادیو) در پر کردن اوقات فراغت، آموزش، اطلاع رسانی و... بتواند انتظارات سالمندان را برطرف سازد و از طرفی خلاء تنهایی آنان را کاهش دهد.

۴-۱- اهداف تحقیق

۴-۱-۱- هدف اصلی

- ارائه الگوهای مطلوب برنامه سازی رادیویی برای سالمندان.

۴-۱-۲- اهداف فرعی

- درک و فهمیدن دیدگاه و انتظارات سالمندان از یک برنامه رادیویی ویژه سالمندان
- درک و فهم دیدگاه کارشناسان، صاحب نظران و برنامه‌سازان از یک برنامه مناسب سالمندان
- شناخت ویژگی‌های یک برنامه مناسب سالمندان

^۱ - سالمند و رسانه: نیاز امروز، آمادگی برای مشکلات فردا برگرفته از سایت <http://www.sepidaar.blogsky.com>

۱-۵- سوالات تحقیق

۱-۵-۱- سوالات اصلی

- از دید سالمندان و برنامه‌سازان یک برنامه ویژه سالمندان چه خصوصیتی دارد؟
- انتظارات سالمندان از برنامه رادیویی ویژه برای آنان چیست؟
- برنامه‌سازان و صاحب‌نظران در مورد یک برنامه رادیویی ویژه سالمندان از نظر ساختاری، تهیه، محتوا، عوامل اجرایی و مواردی چون موسیقی چگونه می‌اندیشند؟
- سالمندان از نظر ساختار، محتوا و نحوه اجرای یک برنامه رادیویی ویژه خود چگونه می‌اندیشند؟

۱-۵-۲- سوالات فرعی

- الگوهای مطلوب برنامه سازی رادیویی برای سالمندان چیست؟
- از میان قالب های برنامه سازی رادیویی چه قالبی برای برنامه سازی رادیویی برای سالمندان مناسب‌تر است؟ (قالب میز گرد، مصاحبه، گفتگو، مجله رادیویی، مسابقه و . .)
- آیا باید محتوای خاصی برای برنامه سالمندان در نظر گرفت؟
- چه نوع موسیقی برای سالمندان مناسب‌تر است؟
- صدای گوینده باید چگونه باشد؟
- جنسیت و سن و سال گوینده باید چگونه باشد؟ آیا سن و جنس و صدای گوینده می‌تواند در جذب سالمند مناسب و تاثیر گذار باشد؟
- تیم برنامه باید چگونه باشد؟
- آیا می‌توان در برنامه سالمندان از افکت استفاده کرد؟
- آرم برنامه چگونه باید باشد؟
- نوع نگارش برنامه چگونه باید باشد؟

۱-۶- فرضیات تحقیق

در تحقیق کیفی فرضیه ارائه نمی‌شود.

۱-۷- تعریف مفاهیم تحقیق

از آنجا که در تحقیقات کیفی موردی اندازه‌گیری نمی‌شود بنابراین تعاریف عملی مفاهیم ضرورتی ندارد. در اینجا تنها به لحاظ شناخت و آگاهی از نظر محقق برخی مفاهیم تعریف علمی می‌شوند.

الگو: واژه Pattern به معانی؛ الگو(شایان مهر، ۱۳۷۷)، مدل، انگاره، شکل و نمونه، قالب، طرح، منوال و نقش در نظر گرفته شده

است.^۱ این واژه در معانی متعددی به کار رفته است. در تعریفی ساده از الگو می‌توان گفت؛ الگو یا مدل، نمایش نظری و ساده شده از جهان واقعی است(دهقان، ۱۳۸۶). مدل، طرح و نمونه‌ای است، که از آن الهام گرفته و پیروی می‌شود و یا نسخه‌ای از آن برداشته می‌شود (زنجانی‌زاده، ۱۳۷۹).

مطلوب:

خواسته شده، چیز خواسته شده. (فرهنگ فارسی عمید، جلد ۲، ص ۱۸۲۰)

الگوی مطلوب:

نمونه خواسته شده و مورد انتظار.

رادیو:

رادیو یک رسانه صوتی و شنیداری است که با بهره‌گیری از موسیقی، کلام، افکت و سکوت پیام مورد نظر خود را به مخاطب می‌دهد و دارای ویژگی‌هایی نظیر گرم بودن، در دسترس بودن، ارزان بودن، سرعت بالا داشتن، تعاملی بودن و... است (محمدیان، ۱۳۸۸).

۱- پژوهشگاه علوم انسانی، بی‌تا.